

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ผู้วิจัยเสนอข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ในรูปแบบตาราง ประกอบความเรียง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

4.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

4.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา จำแนกตามตัวแปรด้าน เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาศาสนา ระดับการศึกษาสามัญ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และ รายได้ ในภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านสมาชิก ด้านปัจจัยภายในสหกรณ์ และด้านปัจจัยภายนอกสหกรณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบค่าความแปรปรวน (t-test) (F-test)

4.1.4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาหนี้ค้างชำระสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา วิเคราะห์ด้วยวิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) และนำเสนอแบบความเรียงจากมากไปหาน้อย และการวิเคราะห์ปัญหาแนวทางการพัฒนาโดยข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาหาความถูกต้องของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟาตามสูตรของครอนบัก (Cronbach Alpha Coefficient) โดยผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าความตรงตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป นำไปสร้างเป็นเครื่องมือวิจัย และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้กับประชากรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือโดยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการใช้ค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟาตามสูตรของครอนบัก (Cronbach Alpha Coefficient) หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 370 คน ผลการวิจัยดังต่อไปนี้

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา จำนวนทั้งสิ้น 370 คน ซึ่งมีรายละเอียดค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	149	40.3
หญิง	221	59.7
รวม	370	100
2. อายุ		
20 - 30 ปี	52	14.1
31 - 40 ปี	130	35.1
41 - 50 ปี	112	30.3
51 ปีขึ้นไป	76	20.5
รวม	370	100
3. ศาสนา		
อิสลาม	365	98.6
พุทธ	5	1.4
อื่นๆ	0	0
รวม	370	100

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษาศาสนา		
อับติดาอีย์ หรือ ต่ำกว่า	201	54.3
มตะวัสสิต	53	14.3
ชานะวีย์	84	22.7
ปริญญาตรีด้านศาสนา	10	2.7
สูงกว่าปริญญาตรีด้านศาสนา	4	1.1
อื่น ๆ เช่น ปอเนาะ	18	4.9
รวม	370	100
5. ระดับการศึกษาสามัญ		
ประถมศึกษา หรือ ต่ำกว่า	174	47.0
มัธยมตอนต้น	63	17.0
มัธยมตอนปลาย/ปวส.เทียบเท่า	79	21.4
อนุปริญญา/ปวส.หรือเทียบเท่า	10	2.7
ปริญญาตรี	39	10.5
สูงกว่าปริญญาตรี	5	1.4
รวม	370	100
6. สถานภาพ		
โสด	26	7.0
สมรส	326	88.1
หม้าย	18	4.9
รวม	370	100
7. อาชีพ		
รับราชการ	20	5.4
เกษตรกร	165	44.6
ลูกจ้าง/พนักงานบริษัท	21	5.7
ค้าขาย	48	13.0
รับจ้างทั่วไป	93	25.1
พนักงานของรัฐ	11	3.0
อื่นๆ	12	3.2
รวม	370	100

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
8. รายได้ต่อเดือน		
10,000 บาท หรือต่ำกว่า	262	70.8
10,001 – 20,000 บาท	82	22.2
20,001 – 30,000 บาท	11	3.0
30,001 – 40,000 บาท	8	2.2
40,001 – 50,000 บาท	4	1.1
มากกว่า 50,000	3	0.8
รวม	370	100
9. จำนวนบุตร		
1-3 คน	213	57.6
4-6 คน	157	42.4
รวม	370	100
10. จำนวนบุตรกำลังศึกษา		
1-3 คน	339	91.6
4-6 คน	31	8.4
รวม	370	100
11. ระดับการศึกษาของบุตร		
อนุบาล	118	31.9
ประถม	172	46.5
มัธยม/เทียบเท่า	51	13.8
อนุปริญญา/เทียบเท่า	8	2.2
ปริญญาตรี	21	5.7
รวม	370	100
12. จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1-3 คน	230	62.2
4-6 คน	135	36.5
7-10 คน	5	1.4
รวม	370	100
13. จำนวนสมาชิกที่มีรายได้รวมตัวท่าน		
1-3 คน	344	93.0

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4-7 คน	26	7.0
รวม	370	100
14. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก		
1-2 ปี	90	24.3
3-5 ปี	149	40.3
6-8 ปี	78	21.1
9 ปีขึ้นไป	53	14.3
รวม	370	100
15. เป็นสมาชิกสังกัดกลุ่มหรือไม่		
สังกัดกลุ่ม	309	83.5
ไม่สังกัดกลุ่ม	61	16.5
รวม	370	100
16. จำนวนครั้งที่ขอสินเชื่อ		
1-2 ครั้ง	300	81.1
3-5 ครั้ง	61	16.5
มากกว่า 5 ครั้ง	9	2.4
รวม	370	100
17. วงเงินที่ขอสินเชื่อที่ขอครั้งสุดท้าย		
50,000 บาท หรือต่ำกว่า	305	82.4
50,001 – 100,000 บาท	32	8.6
100,001 – 200,000 บาท	26	7.0
200,001 – 400,000 บาท	5	1.4
400,001 – 600,000 บาท	2	0.5
รวม	370	100
18. ระยะเวลาที่ทำสัญญา(อายุสัญญา)		
1-3 ปี	226	61.1
4-6 ปี	129	34.9
7-9 ปี	13	3.5
10 ปี หรือมากกว่า	2	.5
รวม	370	100

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
19. วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ		
ยืมฉุกเฉิน	24	6.5
เพื่ออุปโภค/บริโภค	32	8.6
เพื่อที่อยู่อาศัย	92	24.9
เพื่อการลงทุน	57	15.4
เพื่อซื้อยานพาหนะ	18	4.9
เพื่อซื้อที่ดิน	94	25.4
เพื่อซื้อที่ดินพร้อมบ้าน	14	3.8
เพื่อการศึกษา	6	1.6
เพื่อแต่งงาน(ทองเพ็ญอะลิมะฮ์)	8	2.2
เพื่อซื้อทองรูปพรรณ	25	6.8
รวม	370	100
20. จำนวนเงินผ่อนชำระประจำเดือน		
2,000 บาท หรือต่ำกว่า	289	78.1
2,001 – 5,000 บาท	61	16.5
5,001 – 8,000 บาท	10	2.7
8,001 – 11,000 บาท	8	2.2
มากกว่า 11,000 บาท	2	0.5
รวม	370	100
21. หลักทรัพย์ที่ใช้ค้ำประกันสินเชื่อ		
ที่ดินเปล่า	37	10.0
ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	58	15.7
เงินฝาก	36	9.7
บุคคลธรรมดา	202	54.6
บุคคลที่เป็นข้าราชการ	28	7.6
ไม่มีหลักประกัน	9	2.4
รวม	370	100
22. จำนวนหนี้ค้ำชำระ		
10,000 บาท หรือต่ำกว่า	210	56.8
10,001 – 20,000 บาท	97	26.2

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
20,001 – 30,000 บาท	52	14.1
30,000 บาท หรือมากกว่า	11	3.0
รวม	370	100
23. ระยะเวลาค้างชำระ		
3-10 งวด	246	66.5
11-20 งวด	114	30.8
21-30 งวด	8	2.2
มากกว่า 30 งวด	2	0.5
รวม	370	100

จากตารางที่ 4.1 แสดงกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น จำนวน 370 คน จำแนก รายละเอียดของข้อมูลทั่วไปดังต่อไปนี้

เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 ส่วนเพศชายจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3

อายุ ส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ในช่วง 31–40 ปี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 รองลงมาคือ อายุ 41–50 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 อายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และอายุ 20–30 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1

ศาสนา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 365 คน คิดเป็นร้อยละ 98.6 รองลงมาคือผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4

ระดับการศึกษาศาสนา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาทางด้านศาสนาอยู่ในระดับอิตดาอีย์หรือต่ำกว่า จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 รองลงมาคือ ระดับชานะวีย์จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 22.7 ระดับมุตะวัสสิตจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 อื่น ๆ เช่น ปอเนาะ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 และระดับปริญญาตรีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 และระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 ตามลำดับ

ระดับการศึกษามัธยม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาทางด้านสามัญอยู่ในระดับประถมหรือต่ำกว่าจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมาคือ ระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.เทียบเท่าจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 ระดับปริญญาตรีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ระดับอนุปริญญา/ปวส. หรือเทียบเท่าจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 และสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

สถานภาพ ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรสจำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 88.1 รองลงมาคือ สถานภาพโสด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 และสถานภาพเป็นหม้าย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 ตามลำดับ

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรจำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 44.6 รองลงมาคือประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 ค้าขาย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 ลูกจ้างหรือพนักงานจำนวน 21 คนคิดเป็นร้อยละ 5.7 รับราชการจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4 อื่น ๆ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 และพนักงานของรัฐจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,000 บาท หรือต่ำกว่า จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 70.8 รองลงมาคือ 10,000-20,000 บาท จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 20,001-30,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 30,001-40,000 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 40,001-50,000 บาทขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 และมากกว่า 50,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

จำนวนบุตร ส่วนใหญ่สมาชิกมีบุตร 1-3 คนจำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 57.6 บุตร 4-6 คนจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 42.4 ตามลำดับ

จำนวนบุตรกำลังศึกษา ครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุตรกำลังศึกษาจาก 1-3 คน จำนวน 339 คนคิดเป็นร้อยละ 91.6 รองลงมาคือครอบครัวที่มีบุตร 4-6 คน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาของบุตร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา 172 คน คิดเป็นร้อยละ 46.5 รองลงมาคือระดับอนุบาลจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 ระดับมัธยมหรือเทียบเท่า 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 ระดับปริญญาตรีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 ตามลำดับ

จำนวนสมาชิกในครอบครัว ส่วนใหญ่มีสมาชิก 1-3 คน จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 62.2 รองลงมาสมาชิก 4-6 คน จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 และจำนวนสมาชิก 7-10 คน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

จำนวนสมาชิกที่มีรายได้รวมตัวท่าน ส่วนใหญ่สมาชิก 1-3 คน จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 93.0 รองลงมาสมาชิก 4-6 คน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 ตามลำดับ

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ส่วนใหญ่การเป็นสมาชิก 3-5 ปี จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 รองลงมาคือ 1-2 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 เป็นสมาชิก 6-8 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 และเป็นสมาชิก 9 ปีขึ้นไป จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 ตามลำดับ

เป็นสมาชิกสังกัดกลุ่มหรือไม่สังกัดกลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสังกัดกลุ่ม จำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 83.5 รองลงมาคือไม่สังกัดกลุ่ม จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5

จำนวนครั้งที่ขอสินเชื่อส่วนใหญ่สมาชิกใช้สินเชื่อ 1-2 ครั้ง จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 81.1 รองลงมาสมาชิกใช้สินเชื่อ 3-5 ครั้ง จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 และสมาชิกใช้สินเชื่อมากกว่า 5 ครั้ง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 ตามลำดับ

วงเงินที่ขอสินเชื่อครั้งสุดท้าย ส่วนใหญ่สมาชิกใช้สินเชื่อ 50,000 บาท หรือต่ำกว่า จำนวน 305 คน คิดเป็นร้อยละ 82.4 รองลงมาสมาชิกใช้สินเชื่อ 50,001-100,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 สมาชิกใช้สินเชื่อ 100,001-200,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 สมาชิกใช้สินเชื่อ 200,001-400,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 สมาชิกใช้สินเชื่อ 400,001-600,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ระยะเวลาที่ทำสัญญา (อายุสัญญา) ส่วนใหญ่ระยะเวลา 1-3 ปี จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 ระยะเวลา 4-6 ปี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 ระยะเวลา 7-9 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 และระยะเวลามากกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ .5 ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ ส่วนใหญ่สมาชิกขอสินเชื่อเพื่อซื้อที่ดินจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 รองลงมาขอสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 ขอสินเชื่อเพื่อการลงทุน จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 สินเชื่อเพื่ออุปโภค/บริโภค จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 สินเชื่อเพื่อซื้อทองรูปพรรณ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 กู้ฉุกเฉิน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 สินเชื่อเพื่อซื้อยานพาหนะ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 สินเชื่อเพื่อซื้อที่ดินพร้อมบ้าน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 สินเชื่อเพื่อซื้อทองแต่งงาน/วะลีมะฮฺ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 และสินเชื่อเพื่อการศึกษา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

จำนวนเงินผ่อนชำระประจำเดือน ส่วนใหญ่ 2,000 บาท หรือต่ำกว่า จำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 78.1 ผ่อนชำระ 2,001-5,000 บาท จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 ผ่อนชำระ 5,001-8,000 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 ผ่อนชำระ 8,001-11,000 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 ผ่อนชำระมากกว่า 11,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

หลักทรัพย์ที่ใช้ค้ำประกัน ส่วนใหญ่สมาชิกใช้บุคคลธรรมดา จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 54.6 ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 ที่ดินเปล่า จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 เงินฝาก จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 บุคคลที่เป็นข้าราชการ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6 และไม่มีหลักประกัน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4

จำนวน (เงิน) หนี้ค้างชำระ ส่วนใหญ่วงเงิน 10,000 บาทหรือต่ำกว่า จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 จำนวนเงินค้างชำระ 10,001-20,000 บาท จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ

26.2 จำนวนเงินค้ำชำระ 20,001-30,000 บาท จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 ค้ำชำระมากกว่า 30,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0

ระยะเวลาค้ำชำระ ส่วนใหญ่ 3-10 งวด จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 66.5 ระยะเวลาค้ำชำระ 11-20 งวด จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 ระยะเวลาค้ำชำระ 21-30 งวด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 ระยะเวลาค้ำชำระมากกว่า 30 งวด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความคิดเห็นของสมาชิกปัจจัยทำให้เกิดการค้ำชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ปรากฏดังตารางที่ 4.2 ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยทำให้เกิดการค้ำชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ตามความคิดเห็นของสมาชิก จำแนกเป็นรายด้านและภาพรวม

ปัจจัยทำให้เกิดการค้ำชำระหนี้ ของสมาชิก	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับ
1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก	1.71	0.63	น้อย
2. ปัจจัยภายในสหกรณ์ฯ	2.08	0.69	น้อย
3. ปัจจัยภายนอกสหกรณ์ฯ	3.19	0.89	ปานกลาง
รวม	2.33	0.74	น้อย

จากตารางที่ 4.2 พบว่าปัจจัยทำให้เกิดการค้ำชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.33$, S.D = 0.74) และเมื่อพิจารณาด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย พบว่า ($\bar{X} = 1.71$, S.D = 0.63 ส่วนปัจจัยภายในสหกรณ์ฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย พบว่า ($\bar{X} = 2.08$, S.D = 0.69 และปัจจัยภายนอกสหกรณ์ฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ($\bar{X} = 3.19$, S.D = 0.89 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมและรายข้อ ผลปรากฏดังนี้

4.2.2.1 ปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา จำแนกเป็นรายกิจกรรมและรายข้อ ปรากฏดังตารางที่ 4.3 ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกแยกเป็นกิจกรรมและรายข้อดังนี้

ปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิก	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับ
ปัจจัย : ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก			
1. มีหนี้สินจากหลายแหล่งในเวลาเดียวกัน	2.26	1.37	น้อย
2. มีอาชีพหลักเท่านั้น	2.54	1.36	น้อย
3. ขอสินเชื่อให้แก่บุคคลอื่น	1.50	0.85	น้อยสุด
4. สมุดคู่บัญชีชำระหนี้สูญหาย	1.38	0.82	น้อยสุด
5. เดินทางทำภารกิจในต่างประเทศ	1.35	0.78	น้อยสุด
6. ย้ายที่อยู่อาศัย	1.34	0.73	น้อยสุด
7. พฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกในกลุ่มไม่ชำระหนี้ด้วยกัน	1.59	1.03	น้อยสุด
รวม	1.71	0.63	น้อย

จากตารางที่ 4.3 พบว่าปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.71$, S.D = 0.63) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่สมาชิกที่มีอาชีพหลักเท่านั้นโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 2.54$, S.D = 1.36) รองลงมา มีหนี้สินจากหลายแหล่งในเวลาเดียวกัน ($\bar{X} = 2.26$, S.D = 1.37) พฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกในกลุ่มไม่ชำระหนี้ด้วยกัน ($\bar{X} = 1.59$, S.D = 1.03) ขอสินเชื่อให้แก่บุคคลอื่น ($\bar{X} = 1.50$, S.D = 0.85) สมุดคู่บัญชีชำระหนี้สูญหาย ($\bar{X} = 1.38$, S.D = 0.82) เดินทางทำภารกิจในต่างประเทศ ($\bar{X} = 1.35$, S.D = 0.78) และย้ายที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 1.34$, S.D = 0.73) ตามลำดับ

4.2.2.2 ปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา จำแนกเป็นรายการกิจกรรมและรายชื่อ ปรากฏดังตารางที่ 4.4 ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายในสหกรณ์ฯ แยกเป็นกิจกรรมและรายชื่อดังนี้

ปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิก	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับ
ปัจจัย : ภายในสหกรณ์ฯ			
● ก่อนการขอสินเชื่อ			
8. สหกรณ์ฯไม่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการขอสินเชื่อเป็นอย่างดี	2.02	1.10	น้อย
9. เงื่อนไขในการชำระหนี้คืนไม่ตรงกับความสามารถชำระหนี้ เช่น งวดสั้นไป	2.15	1.04	น้อย
10. ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อตามที่ขอ	1.92	1.02	น้อย
11. เจ้าหน้าที่ไม่ให้คำปรึกษาแนะนำการขอใช้บริการสินเชื่อได้ตรงกับความต้องการ	1.93	1.03	น้อย
12. ประธานกลุ่มกรอกข้อมูลให้สมาชิกทำให้ไม่ตรงกับข้อมูลจริง	1.89	1.12	น้อย
● ระหว่างการอนุมัติ			
13. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่ตรวจสอบเอกสารคำขอสินเชื่ออย่างละเอียด	1.80	0.96	น้อย
14. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่ลงพื้นที่(เช็คเกอร์)ถึงบ้านท่าน	2.03	1.07	น้อย
15. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่มีการแจ้งเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำขอสินเชื่อที่ยังไม่สมบูรณ์	1.96	0.93	น้อย
16. การอนุมัติล่าช้าเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ	2.35	1.18	น้อย
17. การประเมินหลักทรัพย์ยังไม่ได้มาตรฐาน	2.08	0.99	น้อย
● หลังการอนุมัติสินเชื่อ			
18. หลังจากการเข้าอบรมท่านไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระหนี้คืน	1.94	0.93	น้อยที่สุด
19. เจ้าหน้าที่หรือผู้แทนสหกรณ์ให้สินเชื่อเป็นสินค้าแทน	2.47	1.37	น้อย

เงินสด			
20. หลังจากได้รับสินเชื่อไม่มีผู้แทนสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ เข้าพบปะเยี่ยมเยียนท่านเพื่อติดตามผลเป็นประจำ	2.15	1.10	น้อย
21. ผู้แทนสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ไม่ให้ความสำคัญกับ ปัญหาการชำระหนี้ของท่าน(สมาชิก)	2.06	1.11	น้อย
22. ท่านมีความรู้สึกกลัว/ละอายในการเข้าไปขอคำปรึกษา จากสหกรณ์ฯ เมื่อไม่สามารถชำระหนี้ได้	2.70	1.40	ปานกลาง
23. เจ้าหน้าที่ไม่ให้คำปรึกษาคำแนะนำที่ดีถึงวิธีการชำระ หนี้	2.06	1.05	น้อย
	2.12	1.06	น้อย
24. สหกรณ์ไม่ได้เข้มงวดในติดตามหนี้	2.03	1.11	น้อย
25. สหกรณ์ไม่มีเบี้ยปรับเพิ่มหากไม่ชำระหนี้	1.80	1.03	น้อย
26. เจ้าหน้าที่บริการไม่ดีและไม่สุภาพ			
รวม	2.08	0.69	น้อย

จากตารางที่ 4.4 พบว่าปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม อิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านปัจจัยภายในโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.08$, S.D = 0.69) และเมื่อพิจารณาดูปัจจัยภายในของแต่ละข้อพบว่า

ก่อนการขอสินเชื่อ เงื่อนไขในการชำระหนี้ค่อนข้างไม่ตรงกับความสามารถชำระหนี้ เช่น งวดสั้นไปเป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 2.15$, S.D = 1.04) รองลงมาสหกรณ์ฯ ไม่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการขอสินเชื่อเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 2.02$, S.D = 1.10) เจ้าหน้าที่ไม่ให้คำปรึกษาแนะนำ การขอใช้บริการสินเชื่อได้ตรงกับความต้องการ ($\bar{X} = 1.93$, S.D = 1.03) ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อตามที่ขอ ($\bar{X} = 1.92$, S.D = 1.02) ประธานกลุ่มกรอกข้อมูลให้สมาชิกทำให้ไม่ตรงกับข้อมูลจริง ($\bar{X} = 1.89$, S.D = 1.12) ตามลำดับ

ระหว่างการอนุมัติ การอนุมัติล่าช้าเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพเป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 2.35$, S.D = 1.18) รองลงมาการประเมินหลักทรัพย์ยังไม่ได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 2.08$, S.D = 0.99) เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่ลงพื้นที่ (เช็คเกอร์) ถึงบ้านท่าน ($\bar{X} = 2.03$, S.D = 1.07) เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่มีการแจ้งเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำขอสินเชื่อที่ยังไม่สมบูรณ์ ($\bar{X} = 1.96$, S.D = 0.93) และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่ตรวจสอบเอกสารคำขอสินเชื่ออย่างละเอียด ($\bar{X} = 1.80$, S.D = 0.96) ตามลำดับ

หลังการอนุมัติสินเชื่อ ท่านมีความรู้สึกกลัว/ละอายในการเข้าไปขอคำปรึกษาจากสหกรณ์ฯ เมื่อไม่สามารถชำระหนี้ได้ลำดับแรก ($\bar{X} = 2.70$, S.D = 1.40) รองลงมาเจ้าหน้าที่หรือผู้แทนสหกรณ์ให้สินเชื่อแทนเงินสด ($\bar{X} = 2.47$, S.D = 1.37) หลังจากได้รับสินเชื่อไม่มีผู้แทนสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่เข้าพบปะเยี่ยมเยียนท่านเพื่อติดตามผลเป็นประจำ ($\bar{X} = 2.15$, S.D = 1.10) สหกรณ์ไม่ได้เข้มงวดในติดตามหนี้ ($\bar{X} = 2.12$, S.D = 1.06) ผู้แทนสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ไม่ให้ความสำคัญกับปัญหาการชำระหนี้ของท่าน(สมาชิก) ($\bar{X} = 2.06$, S.D = 1.11) เจ้าหน้าที่ไม่ให้คำปรึกษาคำแนะนำที่ดีถึงวิธีการชำระหนี้ ($\bar{X} = 2.06$, S.D = 1.05) สหกรณ์ไม่มีเบี้ยปรับเพิ่มหากไม่ชำระหนี้ ($\bar{X} = 2.03$, S.D = 1.11) หลังจากการเข้าอบรมท่านไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระหนี้คืน ($\bar{X} = 1.94$, S.D = 0.93) เจ้าหน้าที่บริการไม่ดีและไม่สุภาพ ($\bar{X} = 1.80$, S.D = 1.03) ตามลำดับ

4.2.2.3 ปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน

จำกัด สาขายะลา จำแนกเป็นรายกิจกรรมและรายข้อ ปรากฏดังตารางที่ 4.5 ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายนอกสหกรณ์ฯ แยกเป็นกิจกรรมและรายข้อดังนี้

ปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิก	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับ
ปัจจัย : ภายนอกสหกรณ์ฯ			
● ปัญหาด้านเศรษฐกิจ			
27. ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจโดยรวมซบเซาลงส่งผลต่อการชำระหนี้	3.55	1.34	มาก
28. ภาครัฐให้การช่วยเหลือล่าช้าเมื่อเกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจหรือภัยพิบัติทำให้ขาดรายได้ในการชำระหนี้	3.36	1.20	ปานกลาง
29. ค่าครองชีพสูงทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้	3.60	1.24	มาก
30. ผลผลิตราคาตกต่ำทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้	3.59	1.25	มาก
31. ตกงานหรือถูกเลิกจ้างงานขาดรายได้ในการชำระหนี้	3.06	1.35	ปานกลาง
● ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม			
32. การบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตส่งผลต่อรายได้น้อยลง	2.89	1.30	ปานกลาง
33. การประกอบอาชีพหรือกิจการขาดสภาพคล่องมีรายจ่ายมากกว่ารายรับต้นทุนสูง, ลงทุนเกินตัว	3.42	1.24	ปานกลาง
	2.90	1.24	ปานกลาง

34. ควบคุมกิจการหรือธุรกิจไม่ทั่วถึงไม่มีประสิทธิภาพ	3.33	1.23	ปานกลาง
35. ประสบปัญหาทางการเงินขาดเงินทุนหมุนเวียนหรือเงินสำรอง	2.14	1.27	น้อย
36. การประกอบอาชีพของท่านประสบเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า เช่น ไฟไหม้, น้ำท่วม, โจรกรรม เป็นต้น			
รวม	3.19	0.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่าปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม อิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ภาพรวมของปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอกอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$, S.D = 0.89) เมื่อพิจารณาปัจจัยภายนอกของแต่ละข้อพบว่า

ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ค่าครองชีพสูงทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้เป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 3.60$, S.D = 1.24) รองถัดมาผลผลิตราคาตกต่ำทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ ($\bar{X} = 3.59$, S.D = 1.25) ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจโดยรวมซบเซาลงส่งผลต่อการชำระหนี้ ($\bar{X} = 3.55$, S.D = 1.34) ภาครัฐให้การช่วยเหลือล่าช้าเมื่อเกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจหรือภัยพิบัติทำให้ขาดรายได้ในการชำระหนี้ ($\bar{X} = 3.36$, S.D = 1.20) และตกงานหรือถูกเลิกจ้างงานขาดรายได้ในการชำระหนี้ ($\bar{X} = 3.06$, S.D = 1.35) ตามลำดับ

ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม การประกอบอาชีพหรือกิจการขาดสภาพคล่องมีรายจ่ายมากกว่ารายรับต้นทุนสูง, ลงทุนเกินตัวเป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 3.42$, S.D = 1.24) รองลงมาประสบปัญหาทางการเงินขาดเงินทุนหมุนเวียนหรือเงินสำรอง ($\bar{X} = 3.33$, S.D = 1.23) ควบคุมกิจการหรือธุรกิจไม่ทั่วถึงไม่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 2.90$, S.D = 1.24) การบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตส่งผลต่อรายได้น้อยลง ($\bar{X} = 2.89$, S.D = 1.30) การประกอบอาชีพของท่านประสบเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า เช่น ไฟไหม้, น้ำท่วม, โจรกรรม เป็นต้น ($\bar{X} = 2.14$, S.D = 1.27) ตามลำดับ

4.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม อิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาด้านศาสนา ระดับการศึกษาด้านสามัญ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และ รายได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์
อิสลามอับนูอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านเพศ

ปัจจัย ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ ของสมาชิกสหกรณ์	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	N = 149		N = 221			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ปัจจัยด้านสมาชิก	1.66	0.66	1.74	0.61	0.97	0.19
2. ปัจจัยด้านภายในสหกรณ์	2.13	0.63	2.04	0.72	3.80	0.21
3. ปัจจัยด้านภายนอกสหกรณ์	3.17	0.82	3.20	0.93	5.02	0.79
รวม	2.32	0.63	2.33	0.63	3.26	0.40

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.6 พบว่าปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา โดยจำแนกตามเพศ ระหว่างความเห็นของเพศชายและเพศหญิงโดยรวมแล้วไม่แตกต่างกันและเมื่อดูรายด้านพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา โดยจำแนกตามอายุ

ปัจจัย ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ ของสมาชิก	อายุ								f	Sig.
	20 – 30		31 – 40		41 – 50		51 ปีขึ้นไป			
	N= 52		N= 130		N= 112		N= 76			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ปัจจัยด้านสมาชิก	1.70	0.77	1.68	0.64	1.76	0.62	1.69	0.52	0.39	.76
2. ปัจจัยภายในสหกรณ์	1.90	0.65	2.14	0.72	2.18	0.72	1.95	0.57	3.23	.02*
3. ปัจจัยภายนอกสหกรณ์	3.10	0.93	3.23	0.84	3.18	0.93	3.19	0.88	0.27	.85
รวม	2.23	0.11	2.35	0.08	2.37	0.13	2.28	0.16	1.30	0.54

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.7 พบว่าปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม อิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลาด้านอายุ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านอายุ กับด้านปัจจัยภายในสหกรณ์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงได้ทำการทดสอบด้วยวิธีการเซฟเฟ่ ปรากฏผลดังตาราง 4.8

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม อิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านอายุ ตามตัวแปรด้านปัจจัยภายในสหกรณ์ ดังนี้

ปัจจัยทำให้เกิดการชำระหนี้ของสมาชิก	อายุ	Sig.
1.ด้านปัจจัยภายในสหกรณ์	20-30 ปี	31-40 ปี .033*
		41-50 ปี .016*
		51 ปีขึ้นไป .697
	31-40 ปี	31-40 ปี .033*
		41-50 ปี .683
		51 ปีขึ้นไป .052
	41-50 ปี	31-40 ปี .016*
		41-50 ปี .683
		51 ปีขึ้นไป .025*
	51 ปีขึ้นไป	31-40 ปี .697
		41-50 ปี .052
		51 ปีขึ้นไป .025*

จากตารางที่ 4.8 เมื่อทดสอบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ตามตัวแปรอายุกับปัจจัยภายในสหกรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มีจำนวน 3 คู่ได้แก่ 1. สมาชิกอายุ 20-30 ปี กับสมาชิกอายุ 31-40 ปี 2. สมาชิกอายุ 20-30 ปีกับสมาชิกอายุ 41-50 ปี 3. สมาชิกอายุ 20-30 ปีกับสมาชิกอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา โดยจำแนกตามสถานภาพ

ปัจจัย ทำให้เกิดการค้างชำระ หนี้ ของสมาชิก	สถานภาพ						f	Sig.
	โสด		สมรส		หม้าย			
	N= 26		N= 326		N= 18			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ปัจจัยด้านสมาชิก	1.64	0.075	1.70	0.62	1.89	0.62	0.90	0.41
2. ปัจจัยด้านภายใน สหกรณ์	1.94	0.49	2.09	0.70	2.09	0.63	0.56	0.57
3. ปัจจัยด้านภายนอก สหกรณ์	3.17	0.78	3.19	0.90	3.06	0.88	0.19	0.83
รวม	2.25	0.03	2.33	0.06	2.35	0.06	0.55	0.50

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 เมื่อทดสอบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านสถานภาพ โดยภาพรวมแล้วไม่แตกต่างกัน ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา โดยจำแนกระดับการศึกษาด้านศาสนา

ปัจจัย ทำให้เกิดการ ค้างชำระหนี้ ของสมาชิก	ระดับการศึกษาด้านศาสนา												f	Sig
	อับตีดาอีย หรือต่ำกว่า		มตะวัสสิต		ชานะวีย		ป.ตรี		สูงกว่าป.ตรี		อื่นๆ			
	N= 201		N= 53		N= 81		N= 10		N= 7		N= 18			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1.ด้านสมาชิก	1.76	0.65	1.64	0.59	1.58	0.60	1.73	0.75	2.06	0.77	1.75	0.42	1.49	0.19
2.ด้านปัจจัย ภายใน	2.04	0.70	2.06	0.74	2.17	0.62	2.19	0.71	2.05	0.76	2.16	0.56	0.53	0.75
3.ด้านปัจจัย ภายนอก	3.23	0.91	3.23	0.96	3.05	0.79	3.12	0.90	3.19	0.35	3.24	0.67	0.49	0.78
รวม	2.34	0.11	2.31	0.15	2.27	0.09	2.35	0.08	2.43	0.28	2.38	0.10	0.84	0.57

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 เมื่อทดสอบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ระดับการศึกษาด้านศาสนา โดยภาพรวมแล้วไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา โดยจำแนกระดับการศึกษาด้านสามัญ

ปัจจัย ทำให้เกิดการ ค้างชำระหนี้ ของสมาชิก	ระดับการศึกษาด้านสามัญ												f	Sig.
	ประถมหรือ ต่ำกว่า		มัธยม ตอนต้น		มัธยมตอน ปลาย/ปวส. หรือ เทียบเท่า		อนุปริญญา/ ปวส.หรือ เทียบเท่า		ปริญญาตรี		สูงกว่าป.ตรี			
	N= 174 $\bar{X}$	S.D.	N= 63 $\bar{X}$	S.D.	N= 79 $\bar{X}$	S.D.	N= 10 $\bar{X}$	S.D.	N= 39 $\bar{X}$	S.D.	N= 5 $\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านสมาชิก	1.78	0.60	1.71	0.63	1.55	0.66	1.86	0.79	1.66	0.67	1.66	0.22	1.71	0.13
2.ด้านปัจจัย ภายใน	2.06	0.69	2.13	0.79	2.04	0.60	2.05	0.71	2.10	0.67	2.52	0.81	0.55	0.74
3.ด้านปัจจัย ภายนอก	3.21	0.91	3.28	0.89	3.17	0.82	3.05	1.16	2.95	0.88	3.52	0.65	0.94	0.46
รวม	2.35	0.13	2.37	0.11	2.25	0.09	2.32	0.20	2.24	0.10	2.57	0.25	1.07	0.44

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 เมื่อทดสอบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ระดับการศึกษาด้านสามัญ โดยภาพรวมแล้วไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์อิสลามอินนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านระยะเวลาการเป็นสมาชิก

ปัจจัย ทำให้เกิด	ระยะเวลาการเป็นสมาชิก								f	Sig.
	1-2 ปี		3-5 ปี		6-8 ปี		มากกว่า 8 ปี			
การค้าง ชำระหนี้	N= 90		N= 149		N= 78		N= 53			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้าน สมาชิก	1.46	0.61	1.75	0.64	1.83	0.56	1.85	0.62	7.28	0.00*
2.ด้าน ปัจจัย ภายใน	2.14	0.56	1.93	0.66	2.25	0.78	2.16	0.72	4.64	0.00*
3.ด้าน ปัจจัย ภายนอก	3.15	0.76	3.08	0.89	3.36	0.92	3.29	1.00	2.06	0.11
รวม	2.25	0.08	2.25	0.11	2.48	0.15	2.43	0.16	4.66	0.04

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 เมื่อทดสอบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอินนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านระยะเวลาการเป็นสมาชิกโดยภาพรวมแล้วแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงได้ทำการทดสอบด้วยวิธีการเชฟเฟ่ปรากฏผลดังตาราง 4.13

ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม
อิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านระยะเวลาการเป็นสมาชิก ตามตัวแปรด้าน
สมาชิก ดังนี้

ปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิก	ระยะเวลาการเป็นสมาชิก		Sig.
1.ด้านสมาชิก	1-2 ปี	3-5 ปี	.000*
		6-8 ปี	.000*
		9 ปีขึ้นไป	.000*
	3-5 ปี	1-2 ปี	.000*
		6-8 ปี	.320
		9 ปีขึ้นไป	.271
	6-8 ปี	1-2 ปี	.000*
		3-5 ปี	.320
		9 ปีขึ้นไป	.834
	9 ปีขึ้นไป	1-2 ปี	.000*
		3-5 ปี	.271
		6-8 ปี	.834

จากตารางที่ 4.13 เมื่อทดสอบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านระยะเวลาการเป็นสมาชิกกับด้านสมาชิก โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มีจำนวน 3 คู่ได้แก่ 1.ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-2 ปี กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก 3-5 ปี 2.ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-2 ปี กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก 6-8 ปี 3.ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-2 ปี กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก 9 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม
 อิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านระยะเวลาการเป็นสมาชิก ตามตัวแปรด้าน
 ปัจจัยภายในสหกรณ์ ดังนี้

ปัจจัยทำให้เกิดการชำระหนี้ของสมาชิก	ระยะเวลาการเป็นสมาชิก		Sig.
1.ด้านปัจจัยภายในสหกรณ์	1-2 ปี	3-5 ปี	.018*
		6-8 ปี	.306
		9 ปีขึ้นไป	.877
	3-5 ปี	1-2 ปี	.018*
		6-8 ปี	.001*
		9 ปีขึ้นไป	.032*
	6-8 ปี	1-2 ปี	.306
		3-5 ปี	.001*
		9 ปีขึ้นไป	.460
9 ปีขึ้นไป	1-2 ปี	.877	
	3-5 ปี	.032*	
	6-8 ปี	.460	

จากตารางที่ 4.14 เมื่อทดสอบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านระยะเวลาการเป็นสมาชิกกับปัจจัยด้านภายในสหกรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มีจำนวน 3 คู่ได้แก่ 1. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-2 ปี กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก 3-5 ปี 2.ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 3-5 ปี กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก 6-8 ปี 3.ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 9 ปีขึ้นไป กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก 3-5 ปี

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิก
สหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านรายได้ของสมาชิก

รายได้														f	Sig.			
ปัจจัยทำ ให้เกิด ค้างชำระ หนี้	น้อยกว่า 10,000 บาท	10,001- 20,000 บาท	20,001- 30,000 บาท	30,001- 40,000 บาท	40,001- 50,000 บาท	มากกว่า 50,000 บาท	N= 262		N= 82		N= 11		N= 8			N= 4		N= 3
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้าน สมาชิก	1.81	0.63	1.46	0.57	1.58	0.51	1.68	0.68	1.11	0.21	1.14	0.25	5.48	0.00*				
2.ด้าน ปัจจัย ภายใน	2.05	0.70	2.18	0.63	1.96	0.90	2.35	0.45	1.64	0.56	2.32	0.28	1.13	0.35				
3.ด้าน ปัจจัย ภายนอก	3.21	0.91	3.16	0.77	2.68	1.21	3.41	0.75	3.20	1.40	3.10	0.53	0.87	0.51				
รวม	2.36	0.12	2.27	0.08	2.07	0.29	2.48	0.13	1.98	0.50	2.19	0.13	2.49	0.29				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 เมื่อทดสอบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านรายได้ โดยภาพรวมแล้วไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านรายได้ของสมาชิก กับด้านสมาชิกมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงได้ทำการทดสอบด้วยวิธีการเชฟเฟ่ ปรากฏผลดังตาราง 4.16

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม
อับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านรายได้ ตามตัวแปรด้านสมาชิก ดังนี้

ปัจจัยทำให้เกิดการ ชำระหนี้ของสมาชิก		รายได้	Sig.
1.ด้านสมาชิก	10,000 บาทหรือต่ำกว่า	10,001-20,000 บาท	.001*
		20,001-30,000 บาท	.922
		30,001-40,000 บาท	.997
		40,001-50,000 บาท	.398
		50,001 บาทขึ้นไป	.623
	10,000-20,000 บาท	10,000 บาทหรือต่ำกว่า	.001*
		20,001-30,000 บาท	.995
		30,001-40,000 บาท	.968
		40,001-50,000 บาท	.938
		50,001 บาทขึ้นไป	.978

จากตารางที่ 4.16 เมื่อทดสอบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ตามตัวแปรรายได้กับด้านสมาชิก โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มีจำนวน 1 คู่ได้แก่ สมาชิกที่มีรายได้ 10,000 บาทหรือต่ำกว่า กับสมาชิกที่มีรายได้ 10,000-20,000 บาท

4.2.4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา แจกแจงตามความถี่ (Frequency) ผลปรากฏดังนี้

ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขตามความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา โดยเรียงตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน 3 ลำดับ ดังปรากฏตามตารางดังนี้

ตารางที่ 4.17 แสดงความถี่เสนอแนวทางการแก้ไข (เรียงด่วนลำดับที่ 1) ของสมาชิกต่อปัจจัยภายนอกของสหกรณ์ฯ ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม อิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา

ประเด็นปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
1)ราคาผลผลิตตกต่ำ	15	1)สหกรณ์ควรมีมาตรการแนวทางในการปล่อยสินเชื่อควรรัดกุมในการปล่อยดูรายได้ค่าใช้จ่ายของสมาชิก	13
2)รายได้ลดลงและไม่มีรายได้เสริม	13	2)ให้มีบัญชีครัวเรือนแนบในใบคำขอสินเชื่อที่สำคัญสหกรณ์ควรวินิจฉัยภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันและให้มีการผ่อนชำระที่น้อยลงขยายเวลาในการผ่อนชำระ	11
3)ค่าครองชีพสูง	12	3)ให้มีการพักหนี้ในช่วงฤดูฝนและช่วงน้ำท่วมเพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่ประกอบอาชีพเกษตรกร	13
4)ประสบอุบัติเหตุ เป็นโรค เสียชีวิต	10	4)ให้สหกรณ์มีกองทุนประกันหนี้รองรับกรณีสมาชิกประสบเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด	10
5)สถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้	9	5)ใกล้เกลี่ยรับสภาพหนี้ปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ขยายโอกาสแก่สมาชิก	9
6)ราคาพืชผลไม่เป็นธรรมกับชาวสวน(เกษตรกร)	8	6)ให้สหกรณ์ร่วมมือกับภาครัฐจัดตั้งตลาดกลางเพื่อรับซื้อพืชผลของสมาชิกในราคาที่เป็นธรรม	7

จากตารางที่ 4.17 พบว่าปัญหาและแนวทางการแก้ไขเรียงด่วนลำดับที่ 1 ตามความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยภายนอกของสหกรณ์ฯ ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม อิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา เมื่อประมวลปัญหาทั้งหมดพบว่า ปัญหาที่สมาชิกสะท้อนมากที่สุดเป็นลำดับแรกคือ ราคาผลผลิตตกต่ำ รองลงมาคือ รายได้ลดลงและไม่มีรายได้เสริม ค่าครองชีพสูง ประสบอุบัติเหตุ เป็นโรค เสียชีวิต สถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และราคาพืชผลที่ไม่เป็นธรรมกับสวน(เกษตรกร)

สำหรับแนวทางการแก้ไข คือ สหกรณ์ควรมีมาตรการแนวทางในการปล่อยสินเชื่อ ควรรัดกุมในการปล่อยดูรายได้ค่าใช้จ่ายของสมาชิก ให้มีบัญชีครัวเรือนแนบในใบคำขอสินเชื่อที่สำคัญสหกรณ์ควรวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันและให้มีการผ่อนชำระที่น้อยลงขยายเวลาในการผ่อนชำระ ให้มีการพักหนี้ในช่วงฤดูฝนและช่วงน้ำท่วมเพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่ประกอบอาชีพเกษตรกร ให้สหกรณ์มีกองทุนประกันหนี้รองรับกรณีสมาชิกประสบเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด โกล่เกลี่ยรับสภาพหนี้ ปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ขยายโอกาสแก่สมาชิก และให้สหกรณ์ร่วมมือกับภาครัฐจัดตั้งตลาดกลางเพื่อรับซื้อพืชผลของสมาชิกในราคาที่เป็นธรรม

ตารางที่ 4.18 แสดงความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข (เรียงตามลำดับที่ 2) ด้านปัจจัยภายในทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับดุลฟานจำกัต สาขายะลา

ประเด็นปัญหา	ความถี่	แนวทางการแก้ไข	ความถี่
1) เรื่องการประสานงานระหว่างสหกรณ์กับประธานกลุ่ม	4	1) ทางสหกรณ์ควรมีการประสานงานระหว่างประธานกลุ่มให้เป็นประจำอย่างต่อเนื่องโดยเร็วเพื่อประธานกลุ่มจะได้ประชาสัมพันธ์หรือแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ไปยังสมาชิกได้อย่างรวดเร็วขึ้น หรือควรให้มีการพบปะกลุ่มสมาชิกอย่างน้อย 1 ปีละครั้ง	3
2) การติดตามหนี้สินยังไม่ได้มาตรฐาน	3	2) ทางสหกรณ์ต้องกำชับกับเจ้าหน้าที่เรื่องความรับผิดชอบอย่างจริงจังต่อภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบและให้มีแผนการทำงานในแต่ละวันเพื่อรับรู้สาเหตุและปัญหาของการค้างชำระหนี้	3

3)การบริการสินเชื่อล่าช้า 3	3)ควรลดเวลาอายุการเป็นสมาชิก เช่นสมัครวันนี้สามารถยื่นสินเชื่อได้เลยการประสานงานให้เร็วกว่านี้และแจ้งล่วงหน้าให้กับสมาชิกทราบก่อนนัดทำสัญญา 1-3 วันและแจ้งให้สมาชิกทราบว่าอนุมัติหรือไม่อนุมัติ ควรแยกอาชีพและประวัติการใช้สินเชื่อของสมาชิกแต่ละรายเพื่อจะได้คัดสรรสมาชิกที่มีประวัติดีและสมาชิกที่มีปัญหาที่เคยใช้สินเชื่อที่ผ่านมา 3
4)สมาชิกขาดความเข้าใจในผลิตภัณฑ์บางตัวของสหกรณ์ รวมถึงสิทธิและหน้าที่ที่สมาชิกจะได้รับมีอะไรบ้าง 2	4)สหกรณ์จะต้องสื่อให้สมาชิกเข้าใจในผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของสหกรณ์โดยผ่านสื่อหรือกิจกรรมต่าง ๆ เช่นการอบรมสมาชิกใหม่และก่อนที่สมาชิกจะทำสัญญาสินเชื่อจะได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบและความมีส่วนร่วมระหว่างสมาชิกกับสหกรณ์ฯ 2

จากตารางที่ 4.19 พบว่าปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเร่งด่วนลำดับที่ 2 ตามความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูฟฟาน จำกัด สาขายะลา เมื่อประมวลปัญหาทั้งหมดพบว่า ปัญหาที่สมาชิกสะท้อนมากที่สุดตามลำดับแรกคือ ปัญหาเรื่องการประสานงานระหว่างสหกรณ์กับประธานกลุ่มรองลงมา การติดตามหนี้สินยังไม่ได้มาตรฐาน การบริการสินเชื่อล่าช้า และสมาชิกขาดความเข้าใจในผลิตภัณฑ์บางตัวของสหกรณ์ รวมถึงสิทธิและหน้าที่ที่สมาชิกจะได้รับมีอะไรบ้าง

สำหรับแนวทางการแก้ไข คือ ทางสหกรณ์ควรมีการประสานงานระหว่างประธานกลุ่มให้เป็นประจำอย่างต่อเนื่องโดยเร็วเพื่อประธานกลุ่มจะได้ประชาสัมพันธ์หรือแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ไปยังสมาชิกได้อย่างรวดเร็วขึ้น หรือควรให้มีการพบปะกลุ่มสมาชิกอย่างน้อย 1 ปีละครั้ง ทางสหกรณ์ต้องกำชับกับเจ้าหน้าที่เรื่องความรับผิดชอบอย่างจริงจังต่อภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบและให้มีแผนการทำงานในแต่ละวัน ควรลดเวลาอายุการเป็นสมาชิกเช่นสมัครวันนี้สามารถยื่นสินเชื่อได้เลยการประสานงานให้เร็วกว่านี้และแจ้งล่วงหน้าให้กับสมาชิกทราบก่อนนัดทำสัญญา 1-3 วันและแจ้งให้

สมาชิกทราบอนุมัติหรือไม่อนุมัติ ควรแยกอาชีพและประวัติการใช้สินเชื่อของสมาชิกแต่ละรายเพื่อจะได้คัดสรรสมาชิกที่มีประวัติดีและสมาชิกที่มีปัญหาที่ใช้สินเชื่อที่ผ่านมา และสหกรณ์จะต้องสื่อให้สมาชิกเข้าใจในผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของสหกรณ์โดยผ่านสื่อหรือกิจกรรมต่าง ๆ เช่นการอบรมสมาชิกใหม่และก่อนที่สมาชิกจะทำสัญญาสินเชื่อจะได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบและความมีส่วนร่วมระหว่างสมาชิกกับสหกรณ์

ตารางที่ 4.20 แสดงความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข (เรียงคํวณลำดับที่ 3) ปัจจัยที่เกิดจากสมาชิกเองทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับดุลฟาน จำกัด สาขายะลา

ประเด็นปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไข	ความถี่
1)สมาชิกไม่สะดวกในการเดินทางมาชำระหนี้ด้วยกับระยะทางที่ไกล	6	1)ควรเปิดช่องทางให้กับสมาชิกในการจ่ายหนี้เช่นทางเซเว่น เคนเตอร์ เซอร์วิสออนไลน์บัญชีทางแบงค์ ตู้ATM หน่วยรถโมบายบริการเคลื่อนที่ หักเงินที่จ่ายกรณีสมาชิกที่มีเงินเดือนประจำหรือรูปแบบออนไลน์เพราะการพัฒนาของเทคโนโลยีปัจจุบันหรือให้สมาชิกเข้าสังกัดกลุ่มเพื่อจะได้สะดวกต่อการฝากเงินและจ่ายหนี้	7
2)สมาชิกมีหนี้หลายแหล่งในเวลาเดียวกัน	3	2)ควรให้สหกรณ์มีการเช็คประวัติของสมาชิกทางประวัติเครดิตบูโรหรือกับสหกรณ์อิสลามในเครือข่ายด้วยกัน	4

<p>3)สมาชิกไม่มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ของตนขาดอะมานะห์ในการชำระหนี้กับ สหกรณ์ส่วนผู้แทนสหกรณ์ ประธานกลุ่มไม่เป็นตัวอย่างที่ดีขาดความรับผิดชอบ</p>	2	<p>3)ควรให้มีการอบรมเสริมความรู้ ความเข้าใจก่อนทำสัญญาสินเชื่อทุกครั้งถึงหน้าที่ความรับผิดชอบการมีอะมานะห์กับสหกรณ์โดยเฉพาะเรื่องระเบียบว่าด้วยสินเชื่อและธุรกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกมีความเข้าใจหรือทำธุรกรรมอย่างถูกต้อง ส่วนสมาชิกที่ เป็นผู้แทนสหกรณ์ให้ทำสัญญาพร้อมมีหลักค้ำประกันตนกับสหกรณ์ฯ</p>	2
---	---	--	---

จากตารางที่ 4.20 พบว่าปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเร่งด่วนลำดับที่ 3 ตามความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา เมื่อประมวลปัญหาทั้งหมดพบว่า ปัญหาที่สมาชิกสะท้อนมากที่สุดสามลำดับแรกคือ สมาชิกไม่สะดวกในการเดินทางมาชำระหนี้ด้วยกับระยะทางที่ไกล สมาชิกมีหนี้หลายแหล่งในเวลาเดียวกัน สมาชิกไม่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนขาดอะมานะห์ในการชำระหนี้กับสหกรณ์ ส่วนผู้แทนสหกรณ์ประธานกลุ่มไม่เป็นตัวอย่างที่ดีขาดความรับผิดชอบ

สำหรับแนวทางการแก้ไข คือ ควรเปิดช่องทางให้กับสมาชิกในการจ่ายหนี้เช่นทาง เซเว่น เคาน์เตอร์เซอร์วิส โอนบัญชีทางแบงค์ ตู้ATM หน่วยรถโมบายบริการเคลื่อนที่ หัก ณ ที่จ่าย กรณีสมาชิกที่มีเงินเดือนประจำหรือรูปแบบออนไลน์เพราะการพัฒนาของเทคโนโลยีปัจจุบันหรือให้สมาชิกเข้าสังกัดกลุ่มเพื่อจะได้สะดวกต่อการฝากเงินและจ่ายหนี้ ควรให้สหกรณ์มีการเช็คประวัติของสมาชิกทางประวัติเครดิตบูโรหรือกับสหกรณ์อิสลามในเครือข่ายด้วยกัน ควรให้มีการอบรมเสริมความรู้ความเข้าใจก่อนทำสัญญาสินเชื่อทุกครั้งถึงหน้าที่ความรับผิดชอบการมีอะมานะห์กับสหกรณ์ โดยเฉพาะเรื่องระเบียบว่าด้วยสินเชื่อและธุรกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกมีความเข้าใจหรือทำธุรกรรมอย่างถูกต้อง ส่วนสมาชิกที่ เป็นผู้แทนสหกรณ์ให้ทำสัญญาพร้อมมีหลักค้ำประกันตนกับสหกรณ์

ตารางที่ 4.21 แสดงความถี่ของความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา

ลำดับ	ความคิดเห็นของสมาชิก	ความถี่
1	อยากให้มีการพักหนี้ในช่วงฤดูฝนเพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่ประกอบอาชีพเกษตรกร.....	26
2	สหกรณ์ต้องมีมาตรการพัฒนาผู้แทนสหกรณ์และให้มีหลักค้ำประกัน.....	23
3	สหกรณ์ต้องเปิดช่องทางการบริการรับชำระหนี้ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี.....	22
4	สหกรณ์ต้องมีมาตรการให้สมาชิกทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ใหม่กรณีสมาชิกขาดรายได้ หรือประสบกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เป็นต้น.....	19
5	ให้มีการตรวจเช็คประวัติสมาชิกตามเครดิตบูโรและสหกรณ์อิสลามในเครือด้วยกัน เพื่อให้ทราบถึงประวัติทางการเงินของสมาชิกที่แท้จริง.....	18
6	สหกรณ์ต้องมีการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและวิธีการแก้ไขในอนาคต เพื่อความมั่นคงของสหกรณ์ในทุก ๆ ด้าน.....	12
7	ควรให้มีการอบรมกลุ่มสมาชิกเพื่อสร้างความเข้มแข็งความเข้าใจให้มากขึ้นตามสถานที่และโอกาสต่าง ๆ เช่นการออกรายการทางสื่อ การออกบูธ เป็นต้น.....	10
8	สร้างอาชีพเสริมให้แก่สมาชิกเพื่อเพิ่มรายได้ในอนาคต.....	8
9	ขยายและเพิ่มสมาชิกโดยผ่านการประชาสัมพันธ์ผ่านกลุ่มสมาชิก เครือญาติหรือคนใกล้ชิด เป็นต้น.....	6

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ในอนาคตที่มีการสะท้อนมากที่สุดตามลำดับ คือ ให้มีการพักหนี้ในช่วงฤดูฝนเพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่ประกอบอาชีพเกษตรกรสหกรณ์ต้องมีมาตรการพัฒนาผู้แทนสหกรณ์และให้มีหลักค้ำประกัน สหกรณ์ต้องเปิดช่องทางการบริการรับชำระหนี้ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สหกรณ์ต้องมีมาตรการให้สมาชิกทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ใหม่กรณีสมาชิกขาดรายได้ หรือประสบกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เป็นต้น ให้มีการตรวจเช็คประวัติสมาชิกตามเครดิตบูโรและสหกรณ์อิสลามในเครือด้วยกัน เพื่อให้ทราบถึงประวัติทางการเงินของสมาชิกที่แท้จริง สหกรณ์ต้องมีการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและวิธีการแก้ไขในอนาคต เพื่อความมั่นคงของสหกรณ์ในทุก ๆ ด้าน ควรให้มีการอบรมกลุ่มสมาชิกเพื่อสร้างความเข้มแข็งความเข้าใจให้มากขึ้นตามสถานที่และโอกาสต่าง ๆ เช่นการออกรายการทาง

สื่อ การออกบูธ เป็นต้น สร้างอาชีพเสริมให้แก่สมาชิกเพื่อเพิ่มรายได้ในอนาคต ขยายและเพิ่มสมาชิก โดยผ่านการประชาสัมพันธ์กลุ่มสมาชิกเครือข่าย หรือคนใกล้ชิด เป็นต้น

การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา

ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา โดยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ และร่วมกำหนดวิธีการแนวทางการบริหารหนี้ให้มีประสิทธิภาพ โดยมีเจ้าหน้าที่สหกรณ์จำนวน 2 คน ผู้แทนสหกรณ์จำนวน 4 คน และผู้แทนสมาชิกจำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน ผลการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

โดยการสนทนากลุ่มของปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ปัจจัยด้านสมาชิก
2. ปัจจัยภายในสหกรณ์
3. ปัจจัยภายนอกสหกรณ์

ตอนที่ 1 ปัจจัยด้านสมาชิก พบว่า

“...ปัญหาที่พบเห็นจากการดำเนินงานที่ผ่านมา คือ สมาชิกยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับระบบการใช้สินเชื่อ รูปแบบและวิธีการชำระหนี้ที่ดี พร้อมด้วยกันนั้นสมาชิกยังไม่เข้าใจระบบของสหกรณ์อย่างทั่วถึง เพราะสมาชิกเข้าใจว่าเมื่อทำสัญญาสินเชื่อแล้วจะจ่ายเมื่อไหร่ก็ได้แต่อย่าจ่ายเลยเวลาที่กำหนด...”

“...สมาชิกยังขาดความตระหนักและไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการชำระหนี้สหกรณ์ ทำให้เกิดความล่าช้าในการชำระหนี้ ตลอดระยะเวลาการดำเนินงานหลายปีที่ผ่านมาสมาชิกผู้มาใช้บริการสินเชื่อกับสหกรณ์ชำระหนี้ได้ต่ำกว่ามาตรฐาน...”

“...สมาชิกมีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย สมาชิกบางคนที่ยังไม่มีความแน่นอนในอาชีพ จึงเป็นเหตุของความล่าช้าต่อการชำระหนี้...”

“...ประเภทสมาชิกที่มีความเหนียวหนี้ ทั้ง ๆ ที่สมาชิกมีรายได้เพียงพอต่อการชำระหนี้แต่ไม่มาชำระหนี้ หรือมีเงินแต่ไปลงทุนอย่างอื่นเพื่อหวังผลกำไรจากการลงทุนแต่สุดท้ายการลงทุนล้มเหลวจึงทำให้เกิดการค้างชำระหนี้...”

“...พฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกในกลุ่มด้วยกันที่ไม่ชำระหนี้ เพราะสหกรณ์ไม่มีเบี้ยปรับและไม่บังคับคดีทางกฎหมายอย่างจริงจัง และสมาชิกมองว่าเราสมาชิกสหกรณ์อิสลามด้วยกันคงไม่ต้องถึงขั้นบังคับคดี จึงทำให้สมาชิกหลวมและขาดอะมานะห์ต่อการชำระหนี้...”

“...สมาชิกมีการเปลี่ยนแปลง ชื่อ ที่อยู่ ย้ายที่อยู่อาศัย เบอร์โทรศัพท์หมายเลข ติดต่อโดยไม่ได้แจ้งสหกรณ์รับทราบทำให้เกิดความยุ่งยากในการติดตามทวงถามหนี้...”

“...สมาชิกฝากเงินเพื่อชำระหนี้ผ่านผู้แทนสหกรณ์แต่ผู้แทนสหกรณ์ไม่มาชำระตามวันเวลาที่กำหนดดังกล่าว หรือ ผู้แทนสหกรณ์เอาเงินไปทำอย่างอื่น จึงทำให้มีปัญหาการค้างชำระหนี้ตามมา...”

“...สมาชิกประสบปัญหาด้านความไม่สงบจึงต้องย้ายที่อยู่ หรือโดนจับเข้าคุกมาเป็นเวลาหลายวันจึงทำให้เกิดการค้างชำระหนี้...”

“...สมาชิกเป็นโรคอย่างไม่คาดคิด และพอเข้าทำการตรวจพบว่าเป็นโรคระยะสุดท้าย...”

“...สมาชิกถูกเลิกจ้าง ว่างงาน ไม่มีรายได้ที่แน่นอนจึงทำให้ขาดรายได้และขาดการชำระหนี้...”

ตอนที่ 2 ปัจจัยภายในสหกรณ์ พบว่า

“...ความเห็นอกเห็นใจของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่มีต่อสมาชิก ทำให้การติดตามและเร่งรัดหนี้ของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ขาดความเด็ดขาดและขาดความต่อเนื่อง และการติดตามและเร่งรัดหนี้ของสหกรณ์กับสมาชิกยังเกิดช่องว่างมากเกินไป...”

“...สหกรณ์ควรเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อทุกประเภทกับสมาชิกแต่ละรายให้มากขึ้น กำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ให้เหมาะสมกับรายได้ของสมาชิก และกำหนดแผนรายเดือนในการติดตามหนี้ให้กับเจ้าหน้าที่สินเชื่อหรือผู้แทนสหกรณ์ และประธานกลุ่ม...”

“...สหกรณ์ต้องแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการให้สินเชื่อ จำเป็นต้องสร้างวินัยทางการเงินและเสริมสร้างอาชีพเพิ่มรายได้แก่สมาชิก เพื่อให้สามารถชำระหนี้ได้ตามที่ตกลงไว้กับสหกรณ์ และมีเงินเหลือออมไว้กับสหกรณ์...”

“...การเพิ่มรายได้ของสหกรณ์ ควรระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ควรมีการสร้างระบบการติดตามหนี้เพื่อลดช่องว่างต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกเช่นระบบ (Call Center) เครื่องการส่งหนังสือที่มีประสิทธิภาพ ระบบตรวจสอบข้อมูลบุโร เปิดช่องทางความสะดวกรวดในการชำระหนี้ เช่น แคนเตอร์เซอร์วิส เซเว่นเป็นต้นทั้งนี้เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต...”

“...ให้มีระบบการคัดสรรแยกเกรดสมาชิกที่มีเครดิตประวัติดีเคยใช้มาแล้วหลายครั้ง ควรพิจารณาให้เร็วเพื่อรักษาลูกค้าที่ดี...”

ตอนที่ 3 ปัจจัยภายนอกสหกรณ์ พบว่า

“...รายจ่ายมากกว่ารายได้ เพราะช่วงทำสัญญาสินเชื่อรายได้ยังติดอยู่พอระยะหลัง ๆ ทำให้ รายได้ลดลง บวกกับเศรษฐกิจตกต่ำ...”

“...ปัญหาการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเมือง จึงส่งผลต่อการบริหารประเทศ และเศรษฐกิจไม่ต่อเนื่อง...”

ส่วนการกำหนดแนวทางแก้ปัญหาการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม อิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา หลังจากผู้ให้ข้อมูลทั้ง 10 คน ได้สะท้อนถึงปัญหาต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระ ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลดังนี้

1. ปัจจัยด้านสมาชิก

“...ขยายเวลาในการชำระหนี้ โดยทำการรับสภาพหนี้และทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้...”

“...เพิ่มกระบวนการเร่งรัดหนี้โดยเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เสริมจากประธานกลุ่มที่ทำการติดตามในกลุ่มอยู่แล้ว...”

“...ให้มีการโอนย้ายหนี้ได้ กรณีคู่สมรสหย่าร้างกัน...”

“...สร้างจิตสำนึกแก่สมาชิกเรื่องการมี อะมานะห์ และความรับผิดชอบ ต่อหนี้สิน...”

“...ใช้โซเชียลมีเดียให้เกิดประโยชน์ เช่น เพิ่มไลน์ กลุ่มสมาชิก โอนเงินหุ้น เงินฝากเงินชำระหนี้ผ่านบัญชี แอป ฯลฯ...”

2. ปัจจัยด้านภายในสหกรณ์

“...สหกรณ์ควรจัดทำกองทุนตะกาฟูลสำหรับการรับชำระหนี้ เพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบภัยเป็นโรค หรือสมาชิกที่เสียชีวิต...”

“...สำหรับสมาชิกที่ถูกเลิกจ้าง ตกงาน ไม่มีรายได้ หรือรายได้น้อยหลังจากทำสัญญาสินเชื่อควรให้สหกรณ์มีการปรับโครงสร้างหนี้เพื่อขยายระยะเวลาและเปิดโอกาสแก่สมาชิกเพื่อไม่ให้เกิดหนี้เสียตามมาภายหลัง...”

“...ให้มีการอบรมอย่างจริงจังเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกหลังจากทำสัญญาสินเชื่อแล้ว เน้นถึงวิธีการชำระ และความมีวินัยของสมาชิกเอง รวมถึงการมีส่วนร่วมการที่สมาชิกเป็นเจ้าของสหกรณ์...”

“...เพิ่มสิทธิพิเศษแก่สมาชิกที่มีประวัติการชำระหนี้ที่ดี เช่น การจัดเกรดลูกหนี้ โดยการลดระยะเวลาในการอนุมัติสินเชื่อครั้งต่อไปให้เร็วขึ้น เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกเอาเป็นแบบอย่าง...”

“...ให้โอกาสแก่สมาชิกที่เคยล่าช้าในการชำระหนี้เงินเลยเวลาที่กำหนด แต่สมาชิกได้ทำการปิดบัญชีแล้ว ให้มีโอกาสดอกเบี้ยสินเชื่อครั้งต่อไปได้...”

“...เพิ่มโปรโมชั่น (เสริมแรงจูงใจ) ให้กับสมาชิกที่ชำระหนี้ดีโดยการให้คะแนนหรือคูปองชิงโชคต่าง ๆ...”

3. ปัจจัยด้านภายนอกสหกรณ์

“...ประธานกลุ่มต้องให้ความรู้แก่สมาชิกในกลุ่มที่สังกัดกลุ่มตนและตระหนักถึงกระบวนการใช้สินเชื่อ และเรื่องการใช้จ่ายในครอบครัวตลอดจนเรื่องภาระหนี้สินต่าง ๆ...”

“...ภาครัฐควรมีการลดอบรมสมาชิกสหกรณ์ฯ ทำบัญชีครัวเรือน และให้กองทุนพัฒนาและเสริมรายได้แก่สมาชิกสหกรณ์ฯ...”

“...อยากให้ภาครัฐช่วยผลักดันราคาข้าวสวนให้เกิดความเป็นธรรมแก่เกษตรกร เช่นราคาขายพารา ผักผลไม้ ให้สูงกว่านี้...”

Prince of Songkla University
Pattani Campus